

lává, neboť předpis tento vyjímá z pojistné povinnosti úrazové podniky tam naznačené toliko tehdy, když silostroje v nich užívané nejsou součástí provozovny. Že však zařízení, jehož užívá stěžovatel ve svém podniku, jest součástí kavárny, bylo již dříve řečeno. Jest pak bez právního významu, zdali se jeho užívá stále anebo jen přechodně, neboť zákon, jde-li o hnací přístroje, jež tvoří součást provozovny, po této stránce nečiní žádného rozdílu.

Z těchto důvodů bylo stížnost zamítnouti.

(Nález nejv. správ. soudu z 31. března 1924, č. 18502/23.)

K §§ 6 a 16 úrazového zákona. Pro vyměření pojistných příspěvků úrazových za učně, volontéry, praktikanty atd. jest za základ vzítí pracovní výdělek plně placených dělníků v první řadě onoho závodu, v němž učni, volontéři, praktikanti atd. jsou zaměstnáni. Podkladem pro vyměření úrazových pojistných příspěvků jest podle § 16, odst. 1. zákona o úrazovém pojištění dělníků ze dne 28. prosince 1887 č. 1 ř. z. z r. 1888 pracovní výdělek pojištěnci skutečně požívaný. Zásada tato jest prolomena výjimkou, již stanoví poslední věta citovaného předpisu v ten rozum, že u volontérů, praktikantů a jiných osob, které pro nedokonaný ještě výcvik vůbec mzdy nepožívají nebo nejsou plně placeny, se počítá za pracovní výdělek onen, jenž směrodatný jest podle § 6, odst. 7. úraz. zákona pro vyměření úrazového důchodu. Tento však předpisuje, že roční pracovní výdělek u zmíněných osob se vyměřuje ve výši nejnižšího ročního pracovního výdělku plně placených dělníků nebo závodních úředníků toho zaměstnání, na něž zmíněné osoby se vzdělávají. Jde-li tudíž o zjištění podkladu pro vyměření pojistných příspěvků, jest podle výslovného předpisu zákona vycházeti z fiktivního předpokladu, že zmíněné osoby v závodě, v němž pracují, nejsou učni, volontéry, praktikanty atd., nýbrž dělníky pokud se týče závodními úředníky onoho oboru zaměstnání, pro něž se připravují, s nejnižším pracovním výdělkem. Že jest v tomto případě přihlížeti zásadně k výdělku dělníků a úředníků onoho závodu, v němž pojištěnci jsou zaměstnáni, vysvítá z úmyslu zákona, projeveného v §§ 5 a 6. Úrazovou rentou chce zákon nahraditi pojištěnci škodu, způsobenou úrazem (§ 5) v určitém poměru k výši skutečně docíleného pracovního výdělku (§ 6, odst. 8), a předpisuje za tímto účelem, aby se zjistila výše výdělku, jež poškozený za poslední rok svého zaměstnání bral v závodě, v němž přišel k úrazu (§ 6, odst. 2., věta 1.). Pro případ, že poškozenec po celý rok v závodě zaměstnán nebyl, předpisuje zákon v 2. větě, § 6, odst. 2., že výpočtu renty položiti jest za základ průměrný roční pracovní výdělek dělníků stejného druhu především v tomto závodě, neb v sousedních závodech stejného druhu. Zračí se v tomto ustanovení zřetelně úmysl, přiblížiti se co nejvíce výši pracovního výdělku, jehož by poškozenec byl docítil, kdyby v závodě byl býval zaměstnán po celý rok. S tohoto hlediska nelze pak jinak vykládati předpis § 6, odst. 7., jehož na sporný případ jest použiti, a náleží podle názoru nejvyššího správního soudu pro vyměření pojistných příspěvků za učně, volontéry, praktikanty atd. vzítí za základ pracovní výdělek plně placených dělníků v první řadě onoho závodu, v němž učni, volontéři, praktikanti atd. jsou zaměstnáni. Žalovaný úřad, jenž vyslovil, že roční pracovní výdělek učňů, o něž jde, stanoven býti má podle nejmenšího pracovního výdělku plně placených dělníků v okresu a nepřihlížel k tomu, kolik činil nejmenší pracovní výdělek plně placených dělníků v závodě stěžující si firmy, založil své rozhodnutí na právním názoru, jenž podle toho, co bylo

výše řečeno, není ve shodě se zákonem. Bylo proto naříkané rozhodnutí zrušiti dle § 7 zák. o správním soudě.

(Nález nejv. správ. soudu z 10. května 1924, č. 8260/24.)

K § 1, odst. 1. nemocenského zákona. Zaměstnání hlavní a vedlejší.

Při řešení otázky, zda zaměstnání určité osoby je jejím zaměstnáním hlavním či vedlejším, dlužno porovnávat pouze jednotlivé složky pracovní činnosti této osoby navzájem, nikoliv činnost této osoby s činností osoby jiné, třeba ve společné domácnosti s ní žijící. Nezáleží tedy vůbec na tom, jaký pracovní výdělek má manžel (jde-li o pojistnou povinnost manželky), nýbrž jedině na tom, která z činností, tvořících její (manželky) denní zaměstnání, je činností hlavní, a která vedlejší. Přihlížel-li úřad k okolnosti rozhodné a porovnával, v jakém poměru je zaměstnání dotčené osoby v kanceláři lesní správy (šlo v daném případě o uklízení v kanceláři ráno a večer) ku zaměstnání jejímu ve vlastní její domácnosti, a dospěl-li úřad na základě tohoto srovnání k úsudku, že toto zaměstnání (úklid v kanceláři) jest jen zaměstnáním vedlejším, trvající poměrně krátkou dobu ráno a večer, kdežto zaměstnání jmenované ve vlastní domácnosti, zaujímající největší část pracovní doby jmenované osoby, jest zaměstnáním hlavním, jest úsudek tento sám o sobě možný a může tedy naříkané rozhodnutí o něj býti opřeno.

(Nález nejv. správ. soudu z 30./6. 1924, č. 7344/24.)

Práce na zkoušku

zakládá — jsou-li tu předpoklady § 1, odst. 1. n. z. — pojistnou povinnost právě tak jako práce definitivní. Jak dlouho trvalo zaměstnání, je pro posouzení pojistné povinnosti a vzniku pojistného poměru irrelevantní.

(Nález nejv. správ. soudu z 3./6. 1924, č. 16.610/23.)

Úplata

není nezbytným předpokladem pojistné povinnosti, neboť zákon neváže pojistnou povinnost na nějakou nejmenší mzdu, ano označuje v § 1 n. z. jako osoby pojištěním povinné i učně, kteří nemají žádného nebo jen malého výdělku.

(Nález nejv. správ. soudu z 10./4. 1924, č. 6075/24.)

K § 1, odst. 2. n. z.

Jestliže nemocenský zákon v cit. § 1, odst. 2. n. z. váže pojistnou povinnost domáckých dělníků na předpoklad, že osoba, o jejíž pojistnou povinnost jde, koná živnostenské práce pravidelně a nikoli příležitostně, vysvítá z protikladu tohoto tolik na jisto, že jest požadavkem zákona, aby konání dotyčné práce nebylo se zřetelem k obvyklému zaměstnání zjevem toliko nahodilým, ojedinělým, nýbrž trvalým, a tvořilo tak řádný zdroj příjmů osoby pracující. Výše v ý d ě l k u pro posouzení otázky, zdali jde o zaměstnání pravidelné anebo toliko příležitostné, sama o sobě rozhodného významu nemá a řídí se podle něho toliko zařazení do mzdových tříd (§ 7 n. z.).

(Nález nejv. správ. soudu z 10./5. 1914, č. 8345/24.)